

SOUSTVARJANJE PROCESOV PODPORE IN POMOČI

GABI ČAČINOVIČ VOGRINČIČ

V. strokovno srečanje na temo: ŽIVLJENJE OSEB Z
DOWNOVIM SINDROMOM - KOMUNIKACIJA MED STARŠI IN
STROKOVNJAKI

Pedagoška fakulteta

Ljubljana, 25. september 2012

VSEBINA

- ◉ *V prispevku predstavljam koncept pomoči in podpore na način soustvarjanja v delovnem odnosu. Koncept sem razvila za socialno delo, ga preizkusila v dolgoletni praksi naše stroke, v zadnjem času pa tudi izven nje, saj sodobni koncepti pomoči na novo definirajo odnose v procesu na način, da soustvarjanje vedno bolj postaja ključni element.*
- ◉ *Govorim o podrobnostih procesa, o tem, kako vzpostaviti odnose in pogovore, v katerih se slišijo vsi glasovi tako, da je soustvarjanje podpore in pomoči uresničljivo.*

ETIKE UDELEŽENOSTI IN PERSPEKTIVE MOČI

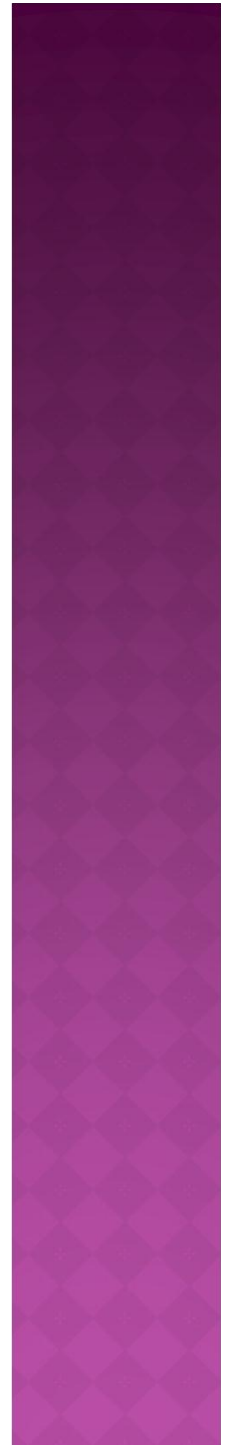
- ⦿ *Otroci in odrasli s posebnimi potrebami, njihovi starši, vsi ljudje, ki jih imajo radi, potrebujejo tudi pomoč stroke, da bi jim mogli zagotoviti udeležnost v skupnem svetu: šolanje, delo, prijatelje, sodelovanje v skupnosti. Nič od tega ni samo po sebi na razpolago, žal. Tudi če je na razpolago, umanjka edinstven projekt za vsakega posebnega otroka in odraslega, zato mora biti projekt soustvarjen skupaj, iz **etike udeležnosti in perspektive moči**.*

⦿ POMOČ

⦿ PO

MOČ

- Odnos med otrokom in odraslim s posebnimi potrebami, njegovimi starši, strokovnjaki, prijatelji, vsemi udeleženi v socialnih mrežah v šoli, ustanovi, delovnem mestu, bi lahko utemeljili na konceptu **soustvarjanja v grajenju rešitev**, kjer smo vsi **eksperti iz izkušenj** in vsi **spoštljivi in odgovorni zavezniki drug drugemu**.
- Poudarek je na procesu, na potrpežljivem ustvarjanju novega, za spremembe v sedanosti, ki omogočajo **lepšo prihodnost**.

JEZIK SOCIALNEGA DELA

- ◉ V jeziku socialnega dela se pridružimo otroku, materi, kolegici, da bi uporabili njihov jezik in soustvarili skupnega v vsakokratnem izvirnem delovnem projektu pomoči. Pridružimo se uporabniku tudi tako, da z njim podelimo strokovni jezik, da ga bo uporabljal skupaj z nami, kompetenten v procesih soustvarjanja.
- ◉ Jezik socialnega dela omogoči, da se soustvari večglasna skupnost, da se slišijo vsi glasovi, da vsi glasovi dobijo kompetentnost in moč in se soustvarijo rešitve, ki jih nihče sem niti slutiti ni mogel.

Madsen zapiše: » Ko člani družin in strokovnjaki za pomoč družinam skupaj razmišljajo o tem, kako bi strokovno delo spremenili tako, da bi bilo resnično v pomoč vsem družinam, se zgodi zanimiva sinergija. Modrost, ki smo jo ustvarili skupaj preseže zamisli posameznih staršev ali strokovnjakov. V vmesnem prostoru med nami so se pojavile nove zamisli in nove možnosti. Globoko me je ganila kolektivna modrost, ki se razvije, ko se spoštujejo različna znanja. ...Moji največji učitelji (morda z izjemo mojih otrok) o pomembnih elementih pomoči pri mojem delu so bili moji klienti« (Madsen, 2003:5).

- ◉ Dennis Saleebey (1997:3) pravi: "Praksa, ki temelji na perspektivi moči, pomeni, da bo vse, kar delaš kot socialni delavec, utemeljeno s tem, da pomagaš odkriti, olepšati, raziskati in izkoristiti klientovo moč in vire, ko mu pomagaš, da doseže svoje cilje, uresniči svoje sanje in razbije okove oviranosti in nesreč."
- ◉ Povejmo drugače, za nas in nadomestimo besedo socialni delavec, dodajmo druge stroke, otroka, odraslega, starša: »"Praksa, ki temelji na perspektivi moči, pomeni, da bo vse, kar delaš kot zdravnica, mati, učiteljica, psihologinja, utemeljeno s tem, da pomagaš odkriti, olepšati, raziskati in izkoristiti moč in vire v otroku ali odraslemu z downovim sindromom, , ko mu pomagaš, da doseže svoje cilje, uresniči svoje sanje in razbije okove oviranosti in nesreč."

DELOVNI ODNOS

Elementi delovnega odnosa so:

- ◉ *dogovor o sodelovanju;*
- ◉ *instrumentalna definicija problema in soustvarjanje rešitev ;*
- ◉ *osebno vodenje*
- ◉ *perspektiva moči*
- ◉ *etika udeležnosti*
- ◉ *znanje za ravnanje*
- ◉ *ravnanje s sedanostjo ali koncept so-prisotnosti*

SPOŠTOVANJE OTROKA

Spoštovanje otroštva pomeni:

- ◉ da otrokom zagotovimo temeljne življenjske potrebe, kot jih zapiše Deklaracija Združenih narodov o otrokovih pravicah (1959) in Mednarodna konvencija Združenih narodov o otrokovih pravicah (1989)
- ◉ spoštovati otrokov čas, še posebej sedanost
- ◉ spoštovati otrokovo uživanje otroštva
- ◉ spoštovati otrokove odnose z drugimi
- ◉ spoštovati otrokov prispevek družini in družbi
- ◉ spoštovati otrokovo individualnost in različnostspoštovati in sprejeti otrokove spretnosti in sposobnosti (T. Loreman, 2009)

- ◉ **Marilyn Taylor: (1991):** Prav zato gre, da delamo s srcem, da vedno znova s srcem iščemo pot naprej . Prosesi pomoči morajo biti zastavljeni tako, da se dotaknemo glave in srca vse nas, da bi mogli prav iz srca poskusiti vedno znova graditi nove poti.

